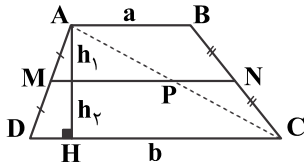

۱- گزینه «۳» - مقدمه ۱: خطی که وسط دو ساقِ دوزنقه را به هم وصل می‌کند، ارتفاع دوزنقه را نصف می‌کند. یعنی بنا بر شکل:

$$h_1 = h_2$$

(راهنمایی: برای اثبات کافی است در مثلث ADH، قضیه تالس را بنویسید.)

مقدمه ۲: خطی که وسط دو ساقِ دوزنقه را به هم وصل می‌کند طولی برابر میانگین حسابی دو قاعده دارد:

$$MN = \frac{1}{2}(AB + CD)$$

(راهنمایی: در دو مثلث ADC و CAB بنا بر قضیه تالس به دست می‌آید $MP = \frac{1}{2}DC$ و $NP = \frac{1}{2}AB$. با جمع کردن این دو برابری ادعای

انجام شده ثابت می‌شود.)

اکنون بنا بر فرض مسئله:

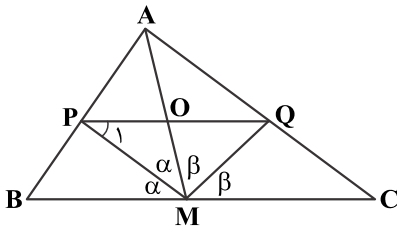
$$\frac{a}{b} = \frac{1}{3}, MN = \frac{1}{2}(a + b) \xrightarrow{b=3a} MN = \frac{1}{2}(a + 3a) = 2a$$

نسبت مساحت‌ها را می‌نویسیم:

$$\frac{S_{ABNM}}{S_{MNCD}} = \frac{\frac{1}{2}h_1 \times (a + 2a)}{\frac{1}{2}h_2 \times (2a + 3a)} = \frac{h_1 \times 3a}{h_2 \times 5a} \xrightarrow{h_1=h_2} \frac{S_{ABNM}}{S_{MNCD}} = \frac{3}{5}$$

(سراسری با تغییر) (پایه دهم - فصل دوم - درس دوم - فصل سوم - درس دوم - تالس در دوزنقه - محاسبه مساحت)

۲- گزینه «۱» - بنا بر تمرین ۱ صفحه ۷۲ کتاب درسی:

$$PQ \parallel BC \quad (1)$$

از طرف دیگر در مثلث ABM، بنا بر قضیه تالس:

$$\frac{OP}{BM} = \frac{AO}{AM} \quad (2)$$

و در مثلث ACM، بنا بر قضیه تالس:

$$\frac{OQ}{MC} = \frac{AO}{AM} \quad (3)$$

از برابری‌های (۲) و (۳) به دست می‌آید:

$$\frac{OP}{BM} = \frac{OQ}{MC} \xrightarrow{\substack{AM \text{ میانه است} \\ BM=MC}} OP = OQ = \frac{1}{2}PQ \quad (4)$$

چون $PQ \parallel BC$ و PM مورب است، پس $\hat{P}_1 = \alpha$. در نتیجه $OM = OP$.

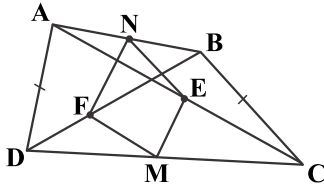
اکنون از برابری (۴) به دست می‌آید:

$$OM = \frac{1}{2}PQ \xrightarrow{PQ=4 \text{ فرض}} OM = \frac{1}{2} \times 4 = 2$$

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل سوم - درس سوم - قضیه نیم‌سازها - تالس)

۳- گزینه «۳» - از نمادگذاری شکل روبه‌رو استفاده می‌کنیم. NF در مثلث BAD وسط دو ضلع BA و BD را به هم وصل می‌کند (به این خط

میان خط می‌گوییم)، پس:

$$NF = \frac{1}{2} AD$$

به همین صورت:

$$\triangle CAD \text{ میان خط } EM \rightarrow EM = \frac{1}{2} AD$$

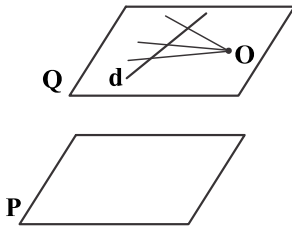
$$\triangle ABC \text{ میان خط } EN \rightarrow EN = \frac{1}{2} BC$$

$$\triangle DCB \text{ میان خط } FM \rightarrow FM = \frac{1}{2} BC$$

اکنون از برابری‌های بالا و توجه به این مطلب از فرض مسئله که $AD = BC$ به دست می‌آید $NE = EM = MF = FN$. پس چهارضلعی NEMF

لوزی است. (سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل سوم - درس اول - فصل دوم - درس دوم - قضیه تالس - میان خط - شکل حاصل از وسط دو ضلع و وسط قطر)

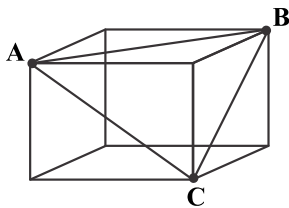
۴- گزینه «۲» - تنها زمانی شرایط مسئله رخ می‌دهد که صفحه گذرنده از نقطه O و خط d (صفحه Q در شکل) با صفحه P موازی باشد. در این حالت خط d موازی صفحه P است. پس گزینه «۲» درست است.

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل چهارم - درس اول - وضع خط و صفحه)

۵- گزینه «۳» - طول یال مکعب را a فرض می‌کنیم. مطابق شکل، سطح مقطع ایجاد شده مثلث متساوی‌الاضلاع به ضلع $a\sqrt{2}$ است. (مثلث ABC

را در شکل ببینید) بنابراین:

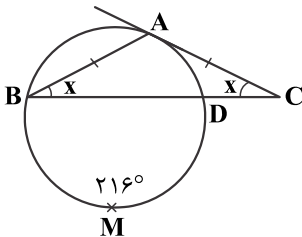
$$S_{ABC} = 2\sqrt{3} \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{4} (a\sqrt{2})^2 = 2\sqrt{3} \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{4} \times a^2 \times 2 = 2\sqrt{3} \Rightarrow a = 2$$

در نتیجه:

$$a^2 = 4 = \text{مساحت یکی از وجه‌های مکعب}$$

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل چهارم - درس دوم - بُرش)

۶- گزینه «۳» - از نمادگذاری شکل روبه‌رو استفاده می‌کنیم:

$$\widehat{B} = \frac{1}{2} \widehat{AD} \Rightarrow \widehat{AD} = 2x$$

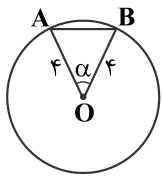
$$\widehat{C} = \frac{\widehat{AB} - \widehat{AD}}{2} \Rightarrow \widehat{AB} = 4x$$

از طرف دیگر $\widehat{AD} + \widehat{AB} + \widehat{BMD} = 360^\circ$. اکنون به دست می‌آید:

$$2x + 4x + 216^\circ = 360^\circ \Rightarrow x = 24^\circ$$

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل اول - درس اول - زاویه‌ها در دایره)

۷- گزینه «۳» - ۱۲ ضلعی منتظم از ۱۲ مثلث هم‌نهشت مانند OAB در شکل تشکیل شده است (O مرکز دایره است) اندازه زاویه مرکزی مقابل به

کمان AB برابر است با:

$$\alpha = \frac{360^\circ}{12} = 30^\circ$$

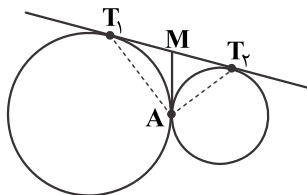
اکنون به‌دست می‌آید:

$$S_{12\text{-ضلعی منتظم}} = 12 S_{OAB} = 12 \times OA \times OB \times \sin 30^\circ = 12 \times \left(\frac{1}{4}\right) \times 4 \times 4 \times \left(\frac{1}{2}\right) = 48$$

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل اول - درس سوم - چندضلعی محاطی)

۸- گزینه «۳» - (۱) از نقطه A مماس مشترک داخلی دو دایره را رسم می‌کنیم تا مماس مشترک خارجی را در نقطه M قطع کند. می‌دانیم از هر

نقطه اگر مماس‌هایی بر دایره رسم کنیم، طول این مماس‌ها با هم برابرند:

$$\left. \begin{array}{l} MT_1 = MA \\ MT_2 = MA \end{array} \right\} \Rightarrow MT_1 = MT_2 = MA = \frac{T_1T_2}{2}$$

بنابراین MA در مثلث MT_1T_2 ، میانه وارد بر ضلع T_1T_2 است و نصف طول این ضلع است.

(۲) می‌دانیم در دو دایره مماس خارج $T_1T_2 = 2\sqrt{r_1r_2}$ یعنی:

$$T_1T_2 = 2\sqrt{3 \times 12} = 12$$

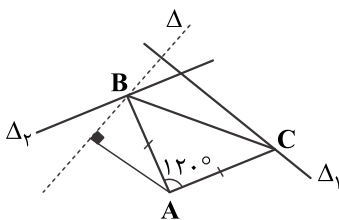
(۳) اکنون بنا بر نتایج (۱) و (۲) به‌دست می‌آید:

$$AM = \frac{T_1T_2}{2} = \frac{12}{2} = 6$$

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل اول - درس دوم - مماس مشترک دو دایره)

۹- گزینه «۲» - برای رسم مثلث خط Δ_1 را حول O به اندازه 120° دوران می‌دهیم تا خط Δ به‌دست آید. محل دو خط Δ و Δ_1 را B می‌نامیم.

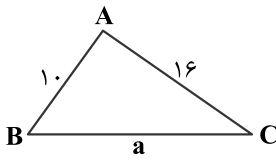
اکنون اگر B را حول A به اندازه 120° دوران دهیم تا نقطه C به‌دست آید (شکل را ببینید) مثلث ABC جواب مسئله است.

در نتیجه برای رسم این مثلث از دوران استفاده می‌کنیم.

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل دوم - درس اول - تبدیلات هندسی)

۱۰- گزینه «۴» - از فرمول مساحت به دست می آید:

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} AB \times AC \times \sin A$$

$$\Rightarrow 64 = \frac{1}{2} \times 10 \times 16 \times \sin A \Rightarrow \sin A = \frac{4}{5}$$

بنابر اتحادهای مثلثاتی $\cos A = \sqrt{1 - \sin^2 A}$ ، بنابراین:

$$\cos A = \sqrt{1 - \frac{16}{25}} = \frac{3}{5}$$

اکنون بنابر قضیه کسینوس ها به دست می آید:

$$a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos A = 16^2 + 10^2 + 16 \times 10 \times \frac{3}{5} = 548$$

در نتیجه: $a = 2\sqrt{41}$. (سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل سوم - درس دوم - قضیه کسینوس ها)

۱۱- گزینه «۲» - ماتریس C برابر است با:

$$C = \begin{bmatrix} A \\ B \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 4 & 1 & \frac{1}{5} \\ \frac{1}{4} & 1 & \frac{1}{3} & 2 \\ 1 & 3 & 1 & -3 \\ 5 & \frac{1}{2} & -\frac{1}{3} & 1 \end{bmatrix}$$

پس لازم است قطر اصلی C^2 را به دست آوریم:

$$C^2 = C \times C = \begin{bmatrix} 1 & 4 & 1 & \frac{1}{5} \\ \frac{1}{4} & 1 & \frac{1}{3} & 2 \\ 1 & 3 & 1 & -3 \\ 5 & \frac{1}{2} & -\frac{1}{3} & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 4 & 1 & \frac{1}{5} \\ \frac{1}{4} & 1 & \frac{1}{3} & 2 \\ 1 & 3 & 1 & -3 \\ 5 & \frac{1}{2} & -\frac{1}{3} & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & & & \\ & 4 & & \\ & & 2 & \\ & & & 2 \end{bmatrix}$$

بنابراین مجموع درایه های قطر اصلی ماتریس C^2 برابر $4 + 4 + 2 + 2 = 12$ است.

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل اول - درس اول - ضرب ماتریس ها)

۱۲- گزینه «۱» - از $AC + 2I = B$ به دست می آید $AC = B - 2I$. اکنون با ضرب طرفین تساوی در A^{-1} از سمت چپ به دست می آید:

$$C = A^{-1}B - 2A^{-1} \quad (1)$$

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ 4 & 3 \end{bmatrix} \Rightarrow A^{-1} = \frac{1}{9-8} \begin{bmatrix} 3 & -2 \\ -4 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & -2 \\ -4 & 3 \end{bmatrix}$$

اکنون از برابری (1) ماتریس C را به دست می آوریم:

$$C = \begin{bmatrix} 3 & -2 \\ -4 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} - 2 \begin{bmatrix} 3 & -2 \\ -4 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 & 1 \\ -6 & -1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 6 & -4 \\ -8 & 6 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 5 \\ 2 & -7 \end{bmatrix}$$

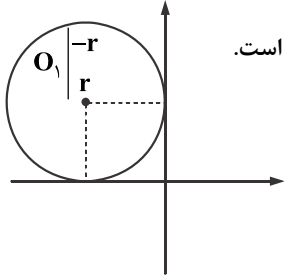
(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل اول - درس دوم - وارون و دستگاه)

۱۳- گزینه «۴» - می دانیم $|KA| = K^n |A|$ که در آن n مرتبه ماتریس A است. اکنون می نویسیم:

$$\|A\| \|A\| = \|A\|^3 \|A\| = \|A\|^4 = 3^4 = 81$$

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل اول - درس دوم - دترمینان)

۱۴- گزینه «۴» - با توجه به مختصات $A(-2, 1)$ به دست می آید که دایره در ربع دوم قرار دارد. دایره‌ای به شعاع r که در ربع دوم بر هر دو محور

مختصات مماس است مرکزی به مختصات $O_1 \begin{vmatrix} -r \\ r \end{vmatrix}$ دارد. بنابراین معادله آن به شکل $(x+r)^2 + (y-r)^2 = r^2$ است.

مختصات A در معادله دایره صدق می کند:

$$(-2+r)^2 + (1-r)^2 = r^2 \Rightarrow r^2 - 4r + 4 + r^2 - 2r + 1 = r^2 \Rightarrow r^2 - 6r + 5 = 0$$

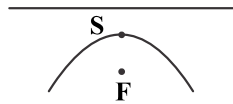
به دست می آید: $r = 5$ یا $r = 1$.

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل دوم - درس دوم - دایره مماس بر محورهای مختصات)

۱۵- گزینه «۲» - معادله سهمی را به صورت استاندارد می نویسیم:

$$x^2 - 2x = -4y - 5 \Rightarrow x^2 - 2x + 1 = -4y - 5 + 1 \Rightarrow (x-1)^2 = -4(y+1)$$

دهانه سهمی رو به پایین است و مختصات کانون آن $F = (h, k-a)$ است.

$$S = (h, k) = (1, -1) \cdot a = 1$$

بنابراین:

$$F = (1, -1-1) = (1, -2)$$

در نهایت به دست می آید:

$$O \text{ تا } F \text{ فاصله} = |OF| = \sqrt{1+4} = \sqrt{5}$$

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل دوم - درس سوم - اجزای سهمی)

۱۶- گزینه «۳» - بنا بر فرض $2a = 10$ و $2b = 6$ یعنی $a = 5$ و $b = 3$. از رابطه $a^2 = b^2 + c^2$ به دست می آید:

$$c = \sqrt{a^2 - b^2} = \sqrt{5^2 - 3^2} = 4$$

چون $OF = OF' = 4$ پس دایره به مرکز O و شعاع 4 واحد، دایره‌ای به قطر FF' است (شکل را ببینید).

زاویه M برابر 90° است و در مثلث قائم‌الزاویه $MF'F$ ، بنا بر قضیه فیثاغورس:

$$MF^2 + MF'^2 = FF'^2 = 64 \quad (1)$$

چون M روی بیضی است، پس:

$$MF + MF' = 2a = 10$$

دو طرف را به توان 2 می‌رسانیم:

$$MF^2 + MF'^2 + 2MF \times MF' = 100 \xrightarrow{(1)} 64 + 2MF \times MF' = 100 \Rightarrow MF \times MF' = 18$$

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل دوم - درس سوم - بیضی - ویژگی‌ها)

۱۷- گزینه «۱» - چون نقطه A روی نمودار به معادله $\begin{cases} x = 1 \\ y = 3 \end{cases}$ قرار دارد، می‌توان مختصات آن را به صورت $A = (1, 3, m)$ در نظر گرفت. با

استدلالی مشابه مختصات B را به صورت $B = (n, -2, 2)$ در نظر می‌گیریم. می‌نویسیم:

$$AB = \sqrt{(n-1)^2 + (3+2)^2 + (m-2)^2} = \sqrt{(n-1)^2 + 25 + (m-2)^2}$$

برای ایجاد کمترین مقدار AB باید $n = 1$ ، $m = 2$ پس کمترین مقدار AB برابر 5 است.

(سراسری با تغییر) (هندسه ۳ - فصل سوم - درس اول - برگرفته از مثال صفحه ۶۷)

۱۸- گزینه «۳» - بنابر قضیه تقسیم به دست می آید:

$$\begin{cases} a = 8q_1 + 5 \\ a = 11q_2 + 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 11a = 88q_1 + 55 \\ 8a = 88q_2 + 24 \end{cases}$$

از هم کم می کنیم:

$$3a = 88(q_1 - q_2) + 31 \Rightarrow 3a = 88q_3 + 31$$

از برابری بالا به دست می آید:

$$3a \equiv 31 \equiv 31 - 88 \equiv -57 \xrightarrow{(3, 88)=1} a \equiv -19 \Rightarrow a \equiv -19 + 88 \equiv 69$$

پس باقی مانده a بر 88 برابر 69 است. (سراسری یا تغییر) (پایه دوازدهم - فصل اول - دروس دوم و سوم - قضیه تقسیم - هم نهشتی)

۱۹- گزینه «۴» - می توان نوشت:

$$\begin{cases} \alpha | 7n - 2 \\ \alpha | 3n + 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \alpha | 2(7n - 2) \\ \alpha | 7(3n + 1) \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 21n - 6 \\ 21n + 7 \end{cases} \Rightarrow \alpha | (21n + 7) - (21n - 6) \Rightarrow \alpha | 13 \xrightarrow{\alpha \neq 1} \alpha = 13$$

در نتیجه:

$$13 | 3n + 1 \Rightarrow 3n + 1 \equiv 0 \Rightarrow 3n \equiv -1 \equiv -1 + 13 \equiv 12 \xrightarrow{(3, 13)=1} n \equiv 4 \Rightarrow n = 13k + 4$$

چون کوچک ترین عدد 3 رقمی n را می خواهد، پس:

$$100 \leq n = 13k + 4 \Rightarrow 96 \leq 13k \Rightarrow 8 \leq k$$

یعنی:

$$n \text{ کوچک ترین عدد سه رقمی } = 13 \times 8 + 4 = 108$$

در نهایت به دست می آید:

$$n \text{ مجموع ارقام کوچک ترین عدد سه رقمی } = 1 + 0 + 8 = 9$$

(سراسری یا تغییر) (پایه دوازدهم - فصل اول - دروس دوم و سوم - هم نهشتی - بخش پذیری)

۲۰- گزینه «۴» - می توان نوشت:

$$\begin{cases} 7x + 11y = 800 \Rightarrow 11y \equiv 800 \xrightarrow{11 \equiv 4, 800 \equiv 2} 4y \equiv 2 \\ (2, 7) = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2y \equiv 1 \equiv 1 + 7 \equiv 8 \\ (2, 7) = 1 \end{cases} \Rightarrow y \equiv 4 \Rightarrow y = 7k + 4$$

این مقدار را در معادله $7x + 11y = 800$ قرار می دهیم:

$$7x + 11(7k + 4) = 800 \Rightarrow 7x = 800 - 77k - 44 \Rightarrow 7x = -77k + 756 \Rightarrow x = -11k + 108$$

چون x و y دو عدد طبیعی هستند، پس:

$$\begin{cases} x = -11k + 108 > 0 \\ y = 7k + 4 > 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 9 \geq k \\ k \geq 0 \end{cases} \Rightarrow 0 \leq k \leq 9$$

$$n \text{ تعداد جواب های طبیعی } = 9 - 0 + 1 = 10$$

(سراسری یا تغییر) (پایه دوازدهم - فصل اول - درس سوم - معادلات سیاله)

۲۱- گزینه «۳» - می توان نوشت:

$$41 \equiv 7, 7^2 \equiv -2 \Rightarrow 7^8 \equiv (7^2)^4 \equiv (-2)^4 \equiv -1$$

به دست می آید:

$$41^{95} \equiv 7^{95} \equiv (7^8)^{11} \times 7^7 \equiv (-1)^{11} \times 7^7 \equiv -7^7 \equiv -(7^2)^3 \times 7 \equiv -(-2)^3 \times 7 \equiv 56 \equiv 5$$

بنابر فرض $41^{95} + a \equiv 0$ یعنی:

$$5 + a \equiv 0 \Rightarrow a \equiv -5 \equiv -5 + 17 \equiv 12$$

در نتیجه $a = 17k + 12$. a بزرگ ترین عدد دو رقمی a برابر $97 = 17 \times 5 + 12$ است.

(سراسری یا تغییر) (پایه دوازدهم - فصل اول - درس سوم - هم نهشتی)

۲۲- گزینه «۴» - چون $x_1 + x_2 + x_3 + x_4$ کوچک تر از ۱۷ است، پس عددی طبیعی مانند x_5 وجود دارد به طوری که:

$$x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 17 - x_5$$

در نتیجه:

$$x_1 + x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 17$$

تعداد جوابهای طبیعی این معادله به صورت:

$$\binom{n-1}{k-1} = \binom{17-1}{5-1} = \binom{16}{4}$$

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل سوم - درس اول - جایگشت با تکرار)

۲۳- گزینه «۳» - بازتاب B را نسبت به محور xها B_1 می نامیم:

$$B_1 = (4, -3)$$

همچنین بازتاب A را نسبت به محور yها، A_1 می نامیم:

$$A_1 = (-1, 4)$$

طول پاره خط A_1B_1 کمترین اندازه خط شکسته AMNB است:

$$|A_1B_1| = \sqrt{(4+1)^2 + (4+3)^2} = \sqrt{25+49} = \sqrt{74}$$

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل دوم - درس دوم - اثبات به وسیله تبدیلات - شبهه دوران)

۲۴- گزینه «۳» - ماتریس داده شده و ماتریس گزینه «۳» را در کنار هم تحت عنوان یک ماتریس می نویسیم به سادگی دیده می شود که این دو ماتریس متعامد نیستند.

$(3, 2)$	$(1, 3)$	$(2, 1)$
$(1, 3)$	$(2, 1)$	$(3, 2)$
$(2, 1)$	$(3, 2)$	$(1, 3)$

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - فصل سوم - درس اول - مربع لاتین متعامد)